

**QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)**

**ONOR. IMHALLEF
NOEL CUSCHIERI**

Seduta tal-25 ta' April, 2007

Citazzjoni Numru. 168/1999/1

Kawza fil-lista: 24

G sive H I

VS

**L-Avukat Dottor Anthony Cutajar u l-Prokuratur Legali
Davinia Sullivan nominati b' digriet ta' l-1 ta' Marzu
1999 kuraturi deputati biex jirrapprezentaw lill-assenti
J I u li gew estromessi mill-kawza wara li, b' digriet
tas-16 ta' Settembru 1999, l-istess J I assumu
personalment l-atti tal-kawza**

Il-Qorti,

Rat l-att ta' citazzjoni li permezz tiegħu l-attrici
ppremettiet u talbet hekk :

Kopja Informali ta' Sentenza

Premess illi l-kontendenti zzewgu fl-14 ta' Lulju 1977 Dok A u minn dan iz-zwieg l-kontendenti kellhom tifla ta' erbatax-il sena K;

Peress illi l-hajja konjugali bejn il-kontendenti m' ghadhiex aktar possibbli minhabba sevizzi, eccessi u ingurji gravi kommessi mill-konvenut lejn l-attrici;

Peress illi l-attrici giet debitament awtorizzata illi tipprezenta din l-istanza permezz ta' digriet moghti mis-Sekond' Awla tal-Qorti Civili tad-29 ta' Jannar 1998.

Jghid ghalhekk l-konvenut ghaliex m' ghandhiex dina l-Onorabbli Qorti ghar-ragunijiet premissi:

1. Tiddikjara u tippronunzja s-separazzjoni personali bejn il-kontendenti ghal-ragunijiet imputabbli lill-konvenut u ghall-finijiet ta' l-artikolu 48c tal-Kodici Civili tal-Kap 16 tistabbilixxi d-data meta l-istess konvenut ghandu jkun ikkunsidrat li minnha kien hati tal-firda;
2. Tawtorizzha lill-attrici li tghix separata minn ma' zewgha;
3. Tikkundanna lill-konvenut ihallas lill-attrici martu dik ir-retta alimentarja xierqa u adegwata ghaliha u ghal bintha minuri;
4. Tafda l-kura u l-kustodja tal-minuri K f' idejn l-attrici;
5. Tapplika kontra l-konvenut interament jew in parti id-disposizzjonijiet ta' l-artikolu 48 tal-Kodici Civili (Kap 16);
6. Tiddikjara xolta il-komunjoni tal-akkwisti ezistenti bejn il-partijiet;
7. Tillikwidataqsam u tassenja l-assi parafernali lill-partijiet;
8. Tillikwida l-komunjoni ta' l-akkwisti ezistenti bejn il-partijiet b' dan illi tordna li l-istess oggetti formanti parti mill-istess komunjoni ta' l-akkwisti jigu maqsuma f' zewg

Kopja Informali ta' Sentenza

porzjonijiet liema porzjonijiet jigu assenjati wahda lill-attrici u l-oħra lill-konvenut u occorrendo għall-finijiet ta' din it-talba jigi nominat perit biex jagħmel il-likwidazzjoni mitluba u jipproponi pjan ta' divizjoni, nutar sabiex jircievi l-att relattiv u kuratur biex jirraprezenta lill-eventwali kontumaci fuq l-istess att.

Bl-ispejjez kontra l-konvenut illi huwa ngunt in subizzjoni.

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet tal-konvenut li biha eccepixxa li t-talbiet attrici għandhom jigu michuda bl-ispejjez kontra tagħha, peress li z-zwieg bejn il-kontendenti tkisser għar-ragunijiet unikament imputabbli lill-attrici ;

Rat il-kontro talba tal-konvenut rikonvenzjonanti, li tinsab inserita fil-process a fols.35 u 36 ;

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet ta' l-attur rikonvenzjonat, li tinsab inserita fil-process a fol.31 ;

Rat id-dikjarazzjonijiet guramentati tal-partijiet u l-listi tax-xhieda ;

Rat ir-rapport tal-perit legali l-Avukat Dottor Vincent Galea minnu debitament mahluf;

Rat l-atti kollha tal-kawza;

Semgħet ix-xhieda bil-gurament;

Ikkunsidrat;

Separazzjoni Personali

Illi permezz ta' l-azzjoni odjerna l-attrici qeda titlob minn din il-Qorti dikjarazzjoni gudizzjarja ta' separazzjoni personali minn ma' zewgħa l-konvenut għar-ragunijiet unikament imputabbli lilu fit-termini ta' l-artikolu 40 tal-Kap.16. Minn naha tiegħu l-konvenut fil-kontro talba tiegħu jsostni li l-htija tas-separazzjoni tirisjedi unikament fuq l-attrici in bazi għal artikoli 38 u 40 tal-Kap. precitat.

Mill-provi jirrizulta li l-partijiet izzewwgu fil-15 ta' Lulju 1977 wara li kienu ilhom jafu lil xulxin circa erba' [4] snin. Minn dan iz-zwieg ghandhom tifla li twieldet fit-18 ta' Ottubru 1983. Wara konvivenza matrimonjali ta' circa wiehed u ghoxrin [21] sena, il-partijiet isseparaw de facto.

Illi l-versjoni attrici hi fis-sens li matul il-konvivenza matrimonjali l-konvenut gab ruhhu b' mod possessiv fuq l-attrici partikolarment fejn jidhlu l-finanzi. L-attrici tghid li, ghalkemm huwa ghandu professjoni ta' engineer¹ u jaqla' paga tajba, huwa kien ihalliha nieqsa mill-flus, b' mod li gieghli kellha ddur fuq il-genituri taghha, partikolarment fiz-zmien meta l-attrici kienet konvalexenti mill-marda li kellha. Hi tghid li zewgha ma kienx jafdaha bil-flus u ghalhekk kien igieghlha tikteb l-infiq kollu li kienet taghamel mill-flus li kien jghatiha ghal hajja. Hija kienet sottomessa hafna ghalih, u tiddekrivi li, anke meta kienet marida huwa xorta wahda nsista li jkollu relazzjonijiet intimi maghha. L-attrici u x-xhieda taghha jemfasizzaw fuq l-ossessjoni li ghandu l-konvenut ghal flus, u li l-inkwiet matrimonjali kollu kien principalment jorigina mill-kwistjonijiet dwar l-infiq tal-flus minn naha ta' l-attrici, u l-fatt li l-flus li huwa kien jghatiha ghal-hajja gieghli ma kienux isservuha.

Illi minn naha tieghu l-konvenut jichad li huwa ghandu xi karattru aggressiv jew li kien possessiv fuq martu. Huwa u x-xhieda tieghu jghidu li l-konvenut huwa bniedem biezel hafna u jistinka hafna. Di fatti matul iz-zwieg il-partijiet akkwistaw zewg proprjetatijiet u xtraw zewg karrozzi, apparti milli rabbew tifla li kienet tmur go skola privata [St.Catherine's School], apparti milli kienet tmur ghal-lezzjonijiet tal-ballet u taghmel attivitijiet ohra sportivi.

Il-konvenut jghid li, meta huwa kien jahdem is-Saudi Arabia, martu kellha relazzjoni ma' ragel Skocciz, u jattribwixxi t-tikisser taz-zwieg ghal din ir-relazzjoni, kif

¹ Jirrizulta li dan kien jahdem mas-socjeta' SGS Thompson Microelectronics fil-grad ta technician

ukoll ghar-relazzjoni li l-attrici kellha fl-ahhar tas-sena 1998 ma' persuna AB identifikat b' ismu mill-partijiet.

Konsiderazzjonijiet tal-Qorti

Illi fl-ewwel lok il-Qorti tosserva li fost l-obbligazzjonijiet essenzjali tal-hajja matrimonjali hemm dik tal-konvivenza bejn il-konjugi bazata u diretta lejn il-benessere reciproku, li ghandha tipperdura tul il-hajja matrimonjali Iz-zwieg mhuwiex socjeta' kummercjali diretta unikament ghall-awment tal-gid materjali tal-koppja, u ghas-sodisfazzjoni tal-bzonnijiet materjali reciproci ; izda hija unjoni bazata principalment fuq l-imhabba u s-sens ta' komprensjoni li l-konjugi ghandhom ikollhom fil-konfront ta' xulxin.

Din l-osservazzjoni ghandha rilevanza qawwija f' dan il-kaz, ghax mill-provi jirrizulta car li l-atteggjament tal-konvenut matul il-konvivenza matrimonjali ma' l-attrici kienet karatterizzata b' impenn qawwi, u anke esegerat, da parti tieghu li jkollu kontroll shih fuq l-infiq tal-flus proprjeta' tal-komunjoni, anke dawk li kienet tippercepixxi l-attrici mix-xoghol li kienet taghamel. Jirizulta li l-konvenut, li ghandu l-professjoni ta' inginier jew technician, huwa bniedem metikoluz u senjatament fejn jidhlu l-flus kien ossessionat bihom.

Mill-provi jirrizulta li huwa kien igieghel lill-attrici tirregistra kull sold li kienet tonqfoq mill-flus li kien jghatiha, liema ammont bil-kemm kien iserviha, filwaqt li kien jikkostringiha tghatih parti sostanzjali mill-introitu mensili li kienet tircevi mix-xoghol taghha. Fix-xhieda taghha tat-22 ta' Jannar 2001² hija tghid li mill-introitu mensili taghha ta' Lm230 'kien bil-fors irrid inpoggilu LM200 fuq il-komodina u kien ihallili flus bil-kemm nghaddi. Jiena qatt ma rajt flus f' idejja. Dejjem il-kontijiet kollha hallas hu. Jiena qatt ma naf x' kien ihallas lill-Bank.' Hi tghid ukoll li 'kien jistennini s-Sibt wara nofs in-nhar biex naghtih kull ircevuta li jiena ridt nonfoq biex jaghmel bilanc u jekk jibqghali xi Lm1 xejda minn din il-gimgha, kien jghidli 'ara meta ghandek biex nixtru xi flixkun inbid il-gimgha d-diehla bil-brought forward ghall-gimgha d-diehla.'

² Dep. mghotija fl-atti tar-rikors prezentat mill-attrici fil-15 ta' Gunju 1999 – fol.74 u 75

Il-premess jndika li l-konvenut ma kienx jafda lill-attrici, partikolarment bl-immaniggar tal-flus, kif ukoll il-kontroll tieghu fuq l-istess attrici fejn jidhlu l-flus li sahsitra kien igieghla taghtih parti sostanzjali mill-paga mensili taghha, filwaqt li lilha jghatiha somma ta' flus kull gimgha li skond hu huma sufficjenti ghal ghejxien tal-familja. Ftit jidher li kien jghati kaz ghas-sentimenti ta' martu meta bl-atteggjament tieghu kien igieghela tkun sottomessa ghal dak li jghid hu; u f' dawn ic-cirkostanzi, din il-Qorti tifhem ghaliex l-attrici ma tikkonvivi aktar mal-konvenut tant li f' April 1996 hija kienet ghamlet talba precedenti ghas-separazzjoni, izda hi tghid li kienet waqqfet il-proceduri minhaba t-tifla taghhom.

Is-sens ta' egoizmu da parti tal-konvenut jimmanifesta ruhhu ukoll meta lejn it-tmien tal-konvivenza matrimonjali, huwa waqaf jahdem bl-iskop li ma jkompli jghati manteniment lil martu u lil bintu. In propositu l-Qorti ma tikkunsidrax bhala veritiera t-tesi tal-konvenut li huwa ma setax isisb xoghol. Il-konvenut huwa bniedem ta' professjoni fix-xjenza u zgur ghandu potenzjal ta' introitu felici fid-dinja tallum, multo magis meta kif, xehedu x-xhieda tieghu stess, huwa bniedem biesel.

Illi l-Qorti thoss li l-komportament tal-konvenut fil-konfront ta' l-attrici kien abusiv fis-sens li dina matul il-konvivenza matrimonjali kienet kontinwament sottomessa ghalih u kienet tissubixxi umiljazzjoni u trattament hazin fuq bazi kostanti u abitwali li ghandu "carattere di gravita' che stabiliscono un sistema costante di vessazione e di umiliazione che rendono almeno insopportabile l'abitazione e la vita comune." [Vol.VIII.877]. Il-gravita' tal-komportament tal-konvenut fil-konfront ta' martu tassumi dimensjoni akbar tenut kont tal-marda li laqtet lill-attrici wara t-tqala.

Illi minn naha taghha l-attrici ma kienitx bla tebhga. Mill-provi jirrizulta li matul z-zwieg hija baqghet izzomm kuntatt u hbiberja ma' ragel Skocciz identifikat mill-partijiet, u b' mod aktar ampja jirrizulta li ghal habta ta' Novembru 1998 hija dahlet f' relazzjoni ta' hiberija stretta ma' ragel AB

identifikat b' ismu mill-partijiet. In propositu l-Qorti tosserva li, ghalkemm mill-provi ma jirrizultawx elementi ta' provi gravi, precizi u konkludenti li jwasslu necessarjament ghall-integrazzjoni tal-prova ta' l-adulterju, izda t-tip ta' relazzjoni li l-attrici kellha ma' AB, certament tikkostitwixxi ngurja gravi fil-konfront ta' zewgha l-konvenut, *multo magis*, kunsidrat il-fatt li l-attrici kienet tiffrekwenta lil AB kuljum, kellha c-cavetta tad-dar tieghu, u inoltre kienet tkun fil-kumpanija tieghu f' night clubs Paceville. Din it-tip ta' hiberija ghandha karattru ngurju u zgur li kkontribwiet ukoll b' mod sostanzjali ghat-tkissir irrimedjabbli taz-zwieg bejn il-partijiet.

Dan premess u kkunsidrat il-Qorti hija tal-fehma li llum il-gurnata z-zwieg bejn il-partijiet tkisser irrimedjabbilment b' mod li l-partijiet mhumix ragjonevolment mistennja li jikkonvivu ; ghal dan jahtu z-zewg partijiet : fl-ewwel lok il-konvenut li huwa hati ta' sevizzi fil-konfront ta' martu ; u fit-tieni lok, l-attrici li rrendiet ruhha hatja ta' offizi gravi fil-konfront ta' zewgha.

Manteniment

In propositu, il-Qorti hija tal-fehma li fic-cirkostanzi tal-kaz, ghandha tapplika fil-konfront taz-zewg partijiet id-dispost ta' l-artikolu 48[1][d] b' applikazzjoni ta' l-artikolu 52 tal-Kap.16.

Komunjoni ta' l-akkwisti

Illi in propositu l-Qorti taghmel referenza ghall-konsiderazzjonijiet u konkluzjonijiet maghmula mill-perit legali u kontenuti fil-paragrafi³ 154 sa 162 u taddattahom u tordna li l-assenjazzjoni ssir kif hemm indikat, salv ghal dak li ser jinghad hawn taht:

[1] Illi rigward id-dar konjugali bl-isem 'L' << address >>, << lokal >>, flimkien mal-plot li fuqha hemm il-garage u l-arja sovrastanti, il-Qorti tordna li dawn jinbighu bis-subbasta fiz-zmien sena millum, jekk il-partijiet ma jifthemux li jinbighu fuq is-suq liberu, u tordna li fi zmien

³ Fol.978 u 980 - pgi.53 u 55 tar-relazzjoni

sena millum, fil-25 ta' April 2008 il-konvenut jzgombra mill-imsemmi post;

[2] Illi mir-rikavat tal-beigh, ghandha tigi konsenjata lill-attrici: s-somma ta' elfejn lira maltin [Lm2,000] biex taghmel tajjeb ghal kera u spejjez ohra li kellha thallas sabiex issib residenza alternattiva, sa' April 2008; is-somma ta' elf lira maltin [Lm1,000] kumpens⁴ tal-ispejjez li hallset ghal manteniment tat-tifla komuni, meta l-konvenut ghazel li ma jibqghax jahdem;

[3] Illi wara li jitnaqqsu z-zewg ammonti fuq indikati, il-bilanc tar-rikavat ghandu jinqasam f' zewg porzjonijiet ugwali, sabiex jigu assenjati lill-partijiet;

[4] Illi rigward il-mobbli elenkati fil-paragrafu [d] tar-relazzjoni tal-perit legali [pagni 22 u 23 a fols.947 u 949], inkluza l-ghamara li ghandha valur ta' Lm7,000, il-Qorti tordna li, jekk il-partijiet ma jifthemux bejniethom, din tinbigh bis-subbasta fi zmien sena millum;

[5] Illi dwar il-vetturi, il-Qorti tordna li l-vettura << .. 1 .. >> tigi assenjata lill-konvenut filwaqt li l-vettura << .. 2 .. >> tigi asenjata lill-attrici – u dan minghajr obbligu ta' ekwiparazzjoni, stante li mill-provi ma jirrizultax l-valur rispettiv taghhom.

Jigi osservat li l-Qorti, kemm tenut kont tal-htija taz-zewg partijiet kif ukoll tal-fatt li hemm dizgwid bejn il-partijiet dwar l-ammont tal-flejjes percepiti mill-partijiet, l-ammont ta' flejjes mehuda minnhom, kif ukoll l-ammont ta' pagamenti allegatament maghmua, il-Qorti tikkunsidera gusta u ekwa l-assenjazzjoni fuq indikata bazata fuq il-konkluzjonijiet tal-perit legali.

Inoltre, rigward id-djun maghmula mill-konvenut waqt il-pendenzi ta' dawn il-proceduri, il-Qorti tirribadixxi li mhijjex

⁴ Ara in propositu dokumenti prezentati mill-konvenut, kif ukoll dawk prezentati mill-attrici fix-xhieda taghha fl-atti tar-rikors prezentat fil-15 ta' gunju 1999, a fols.81 sa 87. Jigi osservat li hemm dizgwid ukoll dwar dawn l-ispejjez u ghalhekk il-Qorti arbitrio boni viri wara li rat l-prospetti prezentati qed tiffissa l-ammont ta' Lm1,000 bhala kumpens dovut lill-attrici ghall-ispejjes maghmula minnha ghall-bzonnijet [ulterjuri] tal-minuri tul is-snin 1998 sa 2001.

konvinta mill-veracita' ta' l-allegazzjoni tal-konvenut li dan ma sabx xoghol addattat ghalih, u mhuwiex gust li huwa jithalla jghabbi l-komunjoni b' dejn inutili u minghajr konsultazzjoni mal-parti l-ohra. Ghaldaqstant din il-Qorti tikkonferma l-konkluzjoni tal-perit legali kontenuta fil-paragrafu 158 li id-djun, li kull wiehed jew wahda mill-partijiet ghamlet tul il-pendenzi ta' dawn il-proceduri, dan ghandu jibqa' a kariku ta' min ghamlu.

Propjeta' Parafernali

Illi l-oggetti indikati taht il-partita [g] fil-pagna 25 tar-relazzjoni tal-perit legali [fol.950] dawn ghandhom jigu ritornati lill-attrici ; filwaqt il-vetrina indikata taht il-partita [c] fil-pagna 22 [fol.947] din ghandha tinghata lill-konvenut.

Decide

Ghal dawn il-motivi tiddecidi dwar it-talbiet attrici billi:

[1] tilqa' l-ewwel talba fis-sens li tiddikjara s-separazzjoni personali bejn il-partijiet, izda ghar-ragunijiet imputabbli liz-zewg partijiet; u dan b' effett mit-30 ta' Novembru 1998;

[2] tilqa' t-tieni talba;

[3] tichad it-tielet talba ta' l-attrici in kwantu ghal manteniment ghalha, u tastjeni milli tiddecidi dwar il-kumplement stante li t-tifla taghom illum hija maggjorenni;

[4] tastjeni milli tiehu konjizzjoni tar-raba' talba ghall-istess raguni;

[5] tilqa' il-hames talba u tapplika fil-konfront tal-konvenut id-dispost ta' l-artikolu 48[1][d] tal-Kap.16 ;

[6] tilqa' is-sitt talba u tordna x-xoljiment tal-komunjoni ta' l-akkwisti b' effett mill-imsemmija data;

[7] tilqa' is-seba talba u tordna li ssir il-konsenja ta' l-oggetti kif indikat taht l-intestatura "Propjeta' Parafernali";

Kopja Informali ta' Sentenza

[8] tilqa' t-tmien talba u tordna l-likwidazzjoni u l-assenjazzjoni tal-komunjoni ta' l-akkwisti kif fuq indikat that l-intestatura "Komunjoni ta' l-Akkwisti";

[9] tilqa' t-talba ta' l-attrici maghmula permezz ta' rikors prezentat fit-13 ta' April 2007, u tawtorizzaha tirriverti ghal kunjom xubitha cioe' 'M'.

L-ispejjez jinqasmu wgwalmart bejn il-partijiet.

Ili tiddecidi dwar il-kontro-talba billi:

[1] tilqa' l-ewwel talba fis-sens li tiddikjara s-separazzjoni personali bejn il-partijiet, izda ghar-ragunijiet imputabbli liz-zewg partijiet; u dan b' effett mit-30 ta' Novembru 1998 ;

[2] tastjeni milli tiehu konjizzjoni tat-tieni talba;

[3] tilqa' t-tielet talba, u tapplika fil-konfront ta' l-attrici id-dispost ta' l-artikolu 48[1][d] tal-Kap.16;

[4] tilqa' ir-raba' talba limitatament kif deciz fit-talba numru tlieta;

[5] tilqa' il-hames talba fis-sens fuq deciz;

[6] tilqa' is-sitt talba fis-sens fuq deciz;

L-ispejjez jinqasmu wgwalmart bejn il-partijiet.

In fine l-Qorti tordna li a kura tar-Registatur kopja tal-pagni numri 22 sa 26, u tal-pagni numri 53 sa 55 tar-relazzjoni tal-perit legali [fols. 947 sa 951, u fols. 978 sa 980] tigi annessa mal-gudizzju odjern biex tiffirma parti ntegrali mill-istess.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----

Pagna 10 minn 10

Qrati tal-Gustizzja